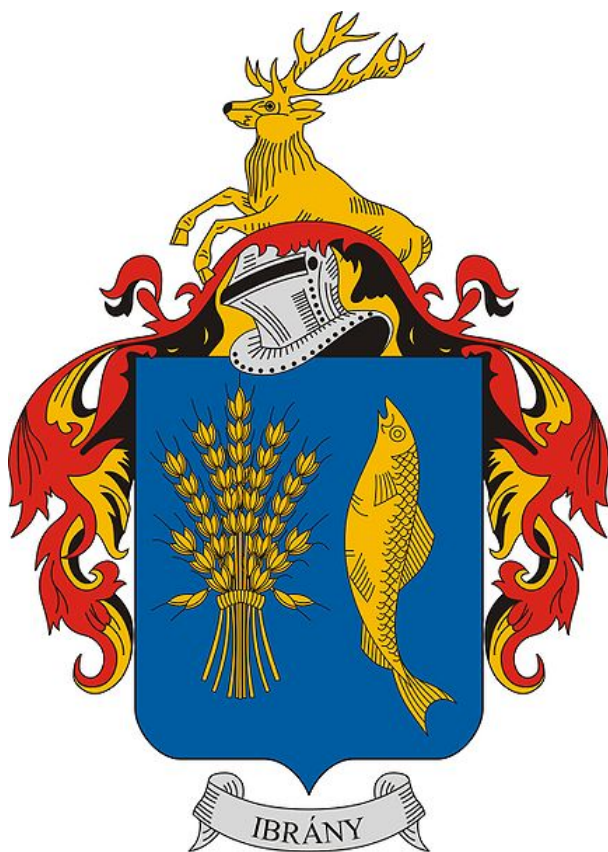

IBRÁNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATA

Települési Esélyegyenlőségi Program

2012

1. BEVEZETÉS

A mindenki számára egyenlő esélyeket biztosító társadalom megköveteli a társadalmi érvényesülést gátló akadályok elmozdítását, valamint egy olyan légkör kialakítását, melyben a sokféleség a társadalmi-gazdasági életerő forrását jelenti.

Az elvárások alapján az országok – régiók, kistérségek, települések – feladata a társadalmi egyenlőtlenségek csökkentése.

Az esélyegyenlőség biztosítása és előmozdítása jól elkülöníthető fogalmak, melyek egyben egymást kiegészíthető célokat jelölnek meg:

- az esélyegyenlőség biztosítása olyan, általában passzív cselekedet, amely valamit kinyit, lehetővé tesz az adott védett csoport számára is,
- az esélyegyenlőség előmozdítása aktív cselekedet, melynek eredményeként a védett csoport tagjai valóban élni tudnak a számukra is nyitott lehetőségekkel.

Az esélyegyenlőség érvényesüléséről csak akkor beszélhetünk, ha mindkét cél egyszerre teljesül: az adott védett csoport tényleges résztvevővé válik.

Ennek érdekében a fogadókészséget fejleszteni kell, ki kell alakítani

- a megkülönböztetés tilalmát,
- az egyenlő bánásmódot,
- az emberi méltóság tiszteletben tartását,
- a társadalmi szolidaritást.

Az esélyegyenlőség pozitív befolyásolásához megerősítő intézkedéseket kell kidolgozni, melynek stratégiai terve az esélyegyenlőségi program. A program része

- a körütekintő, részletes helyzetelemzés,
- az alapelvek, célok meghatározása,
- a továbblépés lehetőségeinek megkeresése a partnerségi megközelítés lehetőségének számba vételével.

Az esélyegyenlőség előmozdítása konkrét, a hátrányok kiegyenlítését segítő intézkedések végrehajtásával érhető el. Ennek érdekében az állami intézkedések keretén belül a területet érintő szabályozás olyan lehetőségeket biztosít, melyek a közösségi erőforrások leghatékonyabb felhasználását teszik lehetővé.

1.1. A települési esélyegyenlőségi helyzetelemzés és esélyegyenlőségi program célja.

Az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra vonatkozó szabályozás (1083/2006/EK rendelet) kiemel két olyan horizontális elvárást, amelyet minden pályázat tervezése során figyelembe kell venni: *az egyik az esélyegyenlőség a másik pedig a fenntartható fejlődés.* Az Európai Bizottság javaslatára és a sajátos magyar adottságok és problémák figyelembe vételével 5 olyan terület került kijelölésre, melyek hozzájárulhatnak az esélyegyenlőségi célcsoportok hazai helyzetének javulásához. A települési esélyegyenlőségi helyzetelemzés és program kidolgozásakor az 5 célcsoport esélyegyenlőségi helyzetét vizsgáljuk meg a települési ellátórendszerhez történő hozzáférés tükrében.

Az 5 fő esélyegyenlőségi terület és célcsoport

1. Családbarát körülmények megteremtése, erősítése települési szinten

A fogalom legszűkebb értelmezése szerint a családbarát intézkedések elsősorban a kisgyermeket nevelő szülőket hivatottak segíteni abban, hogy mind munkájukat, mind családi-háztartási kötelezettségeiket el tudják látni. A gyermekek társadalmi helyzetének javítása, a gyermekszegénység elleni küzdelem és a családjukból kiemelt gyermekek integrációja kulcsfontosságú a szegénység és a kirekesztődés újratermelődési folyamatainak megállításában. Az oktatásban is szükséges a szegregációs iskolai gyakorlatok elleni küzdelem és a hátrányos helyzetű tanulók oktatási esélyeinek növelése. A gyermeket nevelő családok jövedelemteremtő képességének támogatása és anyagi biztonságának megőrzése miatt különös hangsúlyt kell helyezni a gyermekjóléti és a családokat segítő-támogató szolgáltatásokra. Ahhoz, hogy a szülők munkaerőpiacra történő visszatérését elősegítsük, fokozott hangsúlyt kell helyezni a gyermekek napközbeni ellátására. Szintén fontos terület még a gyermekbántalmazás elleni küzdelem és a gyermekek jogainak figyelembevétele.

2. Nemek (férfiak és nők) közti esélykülönbségek csökkentése

A nők teszik ki a népesség felét, és sajátos problémáik alapvető társadalmi kérdéseket érintenek. 2003-ban Magyarországon a 15-64 éves nők 51%-a, a férfiak 63%-a volt foglalkoztatott. A nők munkahelyi hierarchiában elfoglalt helye úgy jellemezhető, hogy minél lejjebb megyünk a foglalkozások rangsorában, annál több nőt találunk az alacsonyabb keresetet jelentő és alacsonyabb presztízsű állások betöltői között, a vertikális szegregáció erősödésére utal a női vezetők rendkívül alacsony aránya. A nők és a férfiak munkaerő-piaci esélyegyenlőségének alapvető feltételei közé tartoznak a családi és munkahelyi kötelezettségek összehangolását lehetővé tevő családtámogatási ellátások, az elérhető és megfelelő minőségű gyermekgondozási, illetve a gondozásra szoruló családtag ellátását segítő szolgáltatások, valamint a családi kötelezettségeket rugalmasan figyelembe vevő munkaszervezetek és foglalkoztatási formák elterjesztése.

3. A fogyatékkal élők életminőségének javítása, az akadálymentesítés előrehaladása

A fogyatékos népességben belül továbbra is a mozgássérülteké a legnépesebb csoport, a társadalom életének színterein való megjelenésük alapfeltétele az akadálymentesítés. Rajtuk kívül haszonélvezői az akadálymentes környezetnek a kisgyermekes, babakocsival közlekedő szülők, a beteg és idős emberek is.

Az esélyegyenlőség szempontjainak vizsgálatánál két tényező kerül értékelésre: az építési beruházások esetében a fizikai akadálymentesítés, a többi fejlesztés esetében a fogyatékkal élők számára biztosított info-kommunikációs hozzáférés az eszközök, szolgáltatások használatához (vakbarát számítógépes és egyéb eszközök, könnyen érthető kommunikáció, stb.).

Magyarországon az 1990-es évtizedben jelentősen visszaesett a foglalkoztatottság, és ez a fogyatékos emberek munkaerő-piaci helyzetére is hatással volt. A foglalkoztatottak aránya Magyarországon a fogyatékkal élők körében 2001. évi népszámlálás adatai szerint 9 százalékra csökkent.

Fogyatékos személy: aki érzékszervi, így különösen látásszervi, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során (lásd A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény 4. §-át).

A fogyatékkal élők munkaerőpiacon való megjelenésének előmozdítása érdekében szükséges a fogyatékkal élők számára az akadálymentes környezet kialakítása, továbbá a közlekedési nehézségek miatt a távmunka lehetőségének biztosítása.

A szociális ellátások területén a fogyatékkal élő személyek esetében a saját lakókörnyezetben történő segítségnyújtás kap prioritást.

4. Romák életminőségének és munkapiaci esélyeinek javítása

Azt a személyt tekintjük romának, aki annak vallja magát. Valamely nemzeti, etnikai csoporthoz tartozás (roma származás) vállalása és kinyilvánítása az egyén kizárólagos és elidegeníthetetlen joga, ezért a kisebbségi csoporthoz tartozás kérdésében nyilatkozatra senki sem kötelezhető, kivétel, amennyiben a törvény vagy a végrehajtására kiadott jogszabály valamely kisebbségi jog gyakorlását az egyén nyilatkozatához köti (lásd A nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló 1993. évi LXXVII. törvény 7. § (1)-(2) bekezdését). A roma népesség foglalkoztatási, oktatási, egészségügyi, jövedelmi és lakhatási helyzetére vonatkozó mutatók messze elmaradnak a nem-roma lakosság mutatóitól. A romák integrációjának érdekében első lépésként a következő intézkedések meghozatalára kerülhet sor: az életminőség javítása érdekében a roma telepek felszámolására, integrált oktatás és képzés elősegítésére, a foglalkoztatás növelésére, és az információs társadalomba való integrációra.

5. Más sajátos élethelyzetű csoportok társadalmi esélyeinek javítása

A fő esélyegyenlőségi célcsoportok mellett a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok esélyegyenlőségének elősegítése tartozik a program fő céljai közé. Az egyik ilyen fő veszélyeztetett csoport a gyermekek. A gyermekek szegénységének kockázatát növelő tényező közé tartozik a szülő kereső foglalkozásának hiánya, a nagycsaládban való nevelkedés, illetve a nem megfelelő, egészségtelen lakóhely. A gyermekszegénység kezelésének egyik kulcskérdése a szülők foglalkoztatási esélyeinek növelése, de természetesen további eszközt jelentenek a pénzügyi és természetbeni támogatások, a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatások.

A másik kiemelt társadalmi csoport az idős emberek csoportja. A magyar társadalom elöregedő társadalom. Az elöregedés kihívásaira adott válaszok az „aktív öregedés” ezért nálunk is egyre inkább a figyelem középpontjába kerül.

Az aktív és méltó idősor érdekében szükséges az idős emberek aktív és széleskörű részvételének elősegítése, ennek érdekében idősbarát fizikai és társadalmi környezet megteremtése, és a közszolgáltatásokhoz való hozzáférés bővítése.

1.2. Törvényi szabályozás

A 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról kimondja, hogy:

Az Országgyűlés elismerve minden ember jogát ahhoz, hogy egyenlő méltóságú személyként élhessen, azon szándékától vezérelve, hogy hatékony jogvédelmet biztosítson a hátrányos megkülönböztetést elszenvedők számára, kinyilvánítva azt, hogy az esélyegyenlőség előmozdítása elsősorban állami kötelezettség, tekintettel az Alkotmányra, valamint a Köztársaság nemzetközi kötelezettségeire és az európai közösségi jog vívmányaira a következő törvényt alkotja:

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. § Az egyenlő bánásmód követelménye alapján a Magyar Köztársaság területén tartózkodó természetes személyekkel, ezek csoportjaival, valamint a jogi személyekkel és a jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetekkel szemben e törvény rendelkezései szerint azonos tisztelettel és körültekintéssel, az egyéni szempontok azonos mértékű figyelembevételével kell eljárni.

2. § Az egyenlő bánásmód követelményére vonatkozó, külön jogszabályokban meghatározott rendelkezéseket e törvény rendelkezéseivel összhangban kell alkalmazni.

A törvény kitér természetesen az egyes részterületekre is, mégpedig a következőképpen:

AZ EGYENLŐ BÁNÁSMÓD KÖVETELMÉNYÉNEK ÉRVÉNYESÍTÉSE EGYES TERÜLETEKEN

Foglalkoztatás

21. § Az egyenlő bánásmód követelményének sérelmét jelenti különösen, ha a munkáltató a munkavállalóval szemben közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetést alkalmaz, különösen a következő rendelkezések meghatározásakor, valamint azok alkalmazásakor:

a) a munkához való hozzájutásban, különösen nyilvános álláshirdetésben, a munkára való felvételben, az alkalmazási feltételekben;

- b)* a foglalkoztatási jogviszony vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony létesítését megelőző, azt elősegítő eljárással összefüggő rendelkezésben;
- c)* a foglalkoztatási jogviszony vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony létesítésében és megszüntetésében;
- d)* a munkavégzést megelőzően vagy annak folyamán végzett képzéssel kapcsolatosan;
- e)* a munkafeltételek megállapításában és biztosításában;
- f)* a foglalkoztatási jogviszony vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony alapján járó juttatások, így különösen a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. Törvény 142/A. § (3) bekezdésében meghatározott munkabér megállapításában és biztosításában;
- g)* a tagsággal vagy részvétellel kapcsolatban a munkavállalók szervezeteiben;
- h)* az előmeneteli rendszerben;
- i)* a kártérítési, valamint a fegyelmi felelősség érvényesítése során.

Szociális biztonság és egészségügy

24. § Az egyenlő bánásmód követelményét a szociális biztonsággal összefüggésben érvényesíteni kell különösen

- a)* a társadalombiztosítási rendszerekből finanszírozott, valamint
- b)* a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása során.

25. § (1) Az egyenlő bánásmód követelményét az egészségügyi ellátással összefüggésben érvényesíteni kell különösen az egészségügyi szolgáltatásnyújtás, ezen belül

- a)* a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel,
- b)* a gyógyító-megelőző ellátás,
- c)* a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata,
- d)* az élelmezési és egyéb szükségletek kielégítése során.

(2) Törvény, illetőleg törvény felhatalmazása alapján kormányrendelet e törvény rendelkezéseivel összhangban az egészségi állapot vagy fogyatékoság, illetve a 8. §-ban meghatározott tulajdonság alapján a társadalom egyes csoportjai részére a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül többletjuttatásokat állapíthat meg.

Lakhatás

26. § (1) Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti különösen a 8. §-ban meghatározott tulajdonságok szerint egyes személyeket

a) közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetéssel sújtani a lakhatást segítő állami vagy önkormányzati támogatások, kedvezmények vagy kamattámogatás nyújtásával kapcsolatosan,

b) hátrányos helyzetbe hozni az állami vagy önkormányzati tulajdonú lakások és építési telkek értékesítése vagy bérbeadása feltételeinek meghatározása során.

(2) A használatbavételi és egyéb építési hatósági engedély kiadásának megtagadása, illetve feltételhez kötése sem közvetlenül, sem közvetve nem alapulhat a 8. §-ban meghatározott tulajdonságokon.

(3) A lakáshoz jutási feltételek meghatározása nem irányulhat arra, hogy a 8. §-ban meghatározott tulajdonságok szerint egyes csoportok valamely településen, illetve településrészen mesterségesen, nem a csoport önkéntes elhatározása alapján elkülönüljenek.

Jelen esélyegyenlőségi helyzetelemzés és program a törvény szellemében Ibrány város társadalmi esélyegyenlőségének előmozdítását kívánja elősegíteni.

Az esélyegyenlőség érvényesítése érdekében és az egyenlő hozzáférés biztosításának elve alapján külön figyelmet kell fordítani az első fejezetben kiemelt 5 fő esélyegyenlőségi csoportra. Továbbá jelen esélyegyenlőségi helyzetelemzés és terv célul tűzi ki a 2003-évi CXXV egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló törvény alapján, az egyes részterületeken, mint foglalkoztatás, szociális biztonság és egészségügy, lakhatás, oktatás és képzés a társadalmi esélyegyenlőség meglétének vizsgálatát, illetve amely területeken szükséges, ott a társadalmi esélyegyenlőség javítását.

2. Települési esélyegyenlőségi helyzetelemzés

2.1. A település elhelyezkedése

Ibrány jellegzetesen mezővárosias, alföldi település. A Tiszaháton, a Rétköz nyugati részén, a Tisza és a Lónyai-csatorna által határolt területen fekszik.

Településszerkezetét alapvetően természeti környezete határozza meg. A rétközi települések jellemzőjeként először csak a kiemelkedő szigeteken, dombokon telepedtek meg az emberek. A szájhagyomány szerint Ibrány 13 dombra épült. A Tisza szabályozása után a kevésbé magas helyekre is építkeztek, majd a dombok közötti mélyedések feltöltése, kiszáradása után a lapályokon is megindult a lakóházak építése. A hajdan különálló falurészek teljesen összeépültek, kialakítva egy sajátos, elnyúlt településszerkezetet.

Közigazgatásilag az Észak-alföldi Régióban, Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyében, az Ibrány-Nagyhalászi Kistérségben helyezkedik el. A település 1993-ban kapta meg a városi rangot.

Nyíregyházától mintegy 20 kilométerre északra helyezkedik el.

A település vasútállomással rendelkezik ugyan, de 2009. decemberétől szünetel a Nyírvidéki kisvasút Nyíregyháza-Dombrád vasúti szárnyvonala.

A tömegközlekedést a Szabolcs Volán biztosítja. A járatok szám kielégítőnek mondható, a menetrend igyekszik a tényleges lakossági igényekhez igazodni.

2.2 . Demográfia

Ibrány állandó népességszáma és megoszlása

	1995	2000	2005	2008	2009	2010	2011
Lakónépesség száma	7056	7062	7124	7143	7140	7116	7092
Állandó népesség száma	6941	6960	7080	7092	7091	7068	7035
Ebből a 0-2 évesek száma	310	312	296	267	234	219	196
Ebből a 3-5 évesek száma	313	355	309	298	287	290	278
Ebből a 6-14 évesek száma	869	877	862	860	859	834	816
Ebből a 15-18 évesek száma	397	391	409	406	430	432	425
Nők száma	3589	3609	3624	3621	3682	3684	3582
Férfiak száma	3352	3351	3456	3471	3409	3384	3453

Forrás: Polgármesteri Hivatal Okmányiroda

1995. és 2011. között Ibrány állandó lakónépességének száma minimálisan (közel száz fővel, mintegy 0,5%-kal) ugyan, de emelkedett. Ez figyelembe véve az országos és megyei mutatókat, pozitívnak tekinthető.

A lakónépesség korosztályos megoszlása:

	1995	2000	2005	2011
0-18 évesek	1959	1938	1878	1805
19-39 évesek	2198	2201	2295	2225
40-59 évesek	1770	1772	1773	1766
60-75 évesek	858	876	889	921
75 év feletti	271	275	289	375

Forrás: Polgármesteri Hivatal Okmányiroda

Megállapíthatjuk, hogy a korosztályi összetételt tekintve a város csekély mértékben ugyan, de kedvezőbb mutatókkal rendelkezik, mint a hasonló méretű települések a megyében és az országban. Ugyanakkor az is szembeűnő, hogy a 0-18 éves korosztály népességén belüli aránya folyamatosan csökken, míg az öregedési index folyamatosan emelkedik.

3. A szociális intézményrendszer

Ibrány város önkormányzatának képviselő-testülete a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben (a továbbiakban: Szt.) kapott felhatalmazás alapján az alapvető szociális biztonság megteremtése és megőrzése érdekében az önkormányzat költségvetési teherbíró képességének figyelembevételével a rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni szociális támogatásokra való jogosultság feltételeinek, valamint érvényesítésének helyi szabályainak meghatározása céljából alkotta meg 2/2011. (II. 04.) számú rendeletét.

A szociális alapszolgáltatások közül a gyermekjóléti szolgáltatást és a családsegítést az Ibrány Város és Térsége Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat látja el. Az időskorúakhoz kapcsolódó szociális ellátásokat, valamint a szociális étkeztetést a Nyírségi Református Egyházmegye fenntartásában lévő bentlakásos Idősek Otthona biztosítja a településen, feladatellátási megállapodás keretében.

3.1 Szociális helyzet a településen

	2005	2011	
Munkanélküliek száma a településen	483	747	
Ebből tartósan munkanélküli nő	238	390	
Ebből tartósan munkanélküli férfi	245	357	
Hány háztartás kap rendszeres szociális segélyt?	195	665	
Hányan kapnak rendszeres szociális segélyt?	195	665	
Hány gyermek után igényelnek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt?	863	1056	
ebből	Azon gyermekek száma, akiknek a szülei nyilatkoztak halmozottan hátrányos helyzetükről	268	275
	Azon gyermekek száma, akinek szülei nem nyilatkoztak	180	332
Fogyatékkal élő nők száma	256	263	
Fogyatékkal élő férfiak száma	164	154	

Forrás: Polgármesteri Hivatal

A foglalkoztatási helyzettel majd a későbbiekben, egy külön fejezetben foglalkozunk, de megállapítható, hogy az aktívkorú népesség mintegy 18 százaléka tartósan munkanélküli. Rendkívül magas, az országos átlagot meghaladó a hátrányos helyzetű gyermekek aránya. A fogyatékkal élő emberek aránya megközelíti a hat százalékot. A fogyatékkal élők 63 százaléka nő.

A családsegítés szolgáltatásban résztvevő családok káros szenvedélyei és szociokulturális hátterük

	Túlzott alkoholfogyasztás (családok száma, becsült adat)	Erős dohányzás	Gyermek(ek) elhanyagolása	Sivár érzelmi élet	Családon belüli fizikai erőszak	Családon belüli érzelmi, verbális erőszak
Családok száma	6	38	14	10	2	6

Forrás: Ibrány Város és Térsége Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat

Ügyfélforgalom a Szociális Osztályon

Év	Ügyfélforgalom/fő	Rendszeres támogatások száma	Rendkívüli támogatások száma
2005	1968	926	825
2006	2154	985	840
2007	2398	1325	780
2008	2517	1434	750
2009	1899	1856	670
2010	2765	2184	97
2011	3127	2450	56

Forrás: Polgármesteri Hivatal

3.2 A szociálisan rászorult személyek részére biztosított szociális alapszolgáltatások

Az Intézmény hivatalos neve: Ibrány Város és Térsége Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat

Ellátott települések: Ibrány, Buj, Paszab, Tiszabercel

Ellátott kliensek száma: 1641

Az Intézmény címe: 4484 Ibrány, Liliom 2.

Ügyfélfogadási ideje: Hétfő – csütörtök 7.30-tól – 12.00-ig - 13.00-tól – 16.30-ig

Péntek 7.30-tól – 13.00-ig

Szolgáltatás megnevezése	Ellátásban részesülők száma (fő)						
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Családsegítés	1293	1165	1724	1957	1780	1324	1493
Gyermekjóléti szolgálat	79	77	87	92	134	201	148

A jelzőrendszer tagjai általában a következő problémákat jelzik:

- a családsegítő szolgálatnak: RSZS együttműködési kötelezettség, természetbeni lakásfenntartási támogatásban segítségnyújtás, eseti gondnoki feladatok elvégzése, hivatásos gondnoki feladat elvégzése, idősek emberek felkeresése, házassági konfliktus,
- a gyermekjóléti szolgálatnak: a gyermekek testi-lelki-érzelmi fejlődésének veszélyeztetettsége esetén: szülői elhanyagolás, anyagi okok, magatartásbeli, beilleszkedési nehézségek, iskolai hiányzás.

A kliensek általában az alábbi problémákkal keresik meg az intézményt:

- a családsegítő szolgálatot: nyomtatványok kitöltésében segítség illetve kérelem írás (Nyufi, MEP, MÁK, helyi önkormányzattól igényelt támogatások, rendőrség, végrehajtó iroda, biztosítók, E-ON, Tigáz,), kórház időpont kérés, házassági konfliktus, RSZS regisztrálás, szülő és gyermek közötti probléma, ruhaszegély, fénymásolás, munkahely teremtés.
- a gyermekjóléti szolgálatot: elsősorban anyagi okok és gyermekneveléssel kapcsolatos problémák miatt. Munkanélküliség, egészségügyi, magatartásbeli, gyermeknevelési

Az Intézmény dolgozóinak száma: 6 fő.

ebből: férfi: 0

nő: 6

A családsegítő szolgáltatásban résztvevő családok anyagi helyzete

	Nagyon jó körülmények között él (családok becsült száma)	Jó körülmények között él	Közepes körülmények között él	Szegény	Mélyszegény
Családok száma:	0	5	14	19	38

3.3 Pénzbeli és természetbeni támogatások

A lentebbi táblázatban szereplő támogatásokon kívül az önkormányzat nem nyújt egyéb pénzbeli és természetbeni segítséget.

2010-11-el csak a szociális törvényben kötelezően meghatározottakat. Ezt megelőző időszakban több, úgynevezett „önként vállalt” kizárólag saját önkormányzati forrásból finanszírozott ellátás is volt, pl. beteg gyermekek részére (emelt családi pótlék egészségi állapot miatt) esetén havi 2000 Ft rendszeres támogatás, ösztöndíj a roma származású középiskolás tanulóknak, méltányossági ápolási díj, stb.- melyeket a takarékoság jegyében az egyre nehezedő gazdasági helyzete miatt már nem tud finanszírozni az önkormányzat.

Szociális támogatásokra és fő formáira fordított éves összeg

Támogatás formája	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Rendszeres szociális segély e. Ft	38.000	61.000	78.000	115.000	50.000	13.000
Rendelkezésre állási támogatás e.Ft	-	-	-	-	123.000	154.000
Átmeneti segély e.Ft	2.496	3.165	2.980	3.375	3.961	5.600
Közgyógyellátás	-	-	-	-	-	-
Lakásfenntartási támogatás e.Ft	180	197	45.000	43.000	40.000	29.000
Adósságkezelési szolgáltatás	-	-	-	-	-	-
Köztemetés e.Ft	-	-	150	50	150	310
Ápolási díj e.Ft	7.600	4.900	9.800	4.200	4.400	40.000
Időskorúak járadéka e.Ft	295	295	295	885	1.180	1.770

támogatás formája	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Rendszeres szociális segély	195	276	350	354	35	71
Rendelkezésre állási támogatás	-	-	-	-	451	532
Átmeneti segély	208	273	249	281	337	356
Temetési segély	67	50	65	45	47	35
Közgyógyellátás	527	348	392	338	275	225
Lakásfenntartási támogatás	6	5	850	769	730	699
Adósságkezelési szolgáltatás	-	-	-	-	-	-
Köztemetés	-	-	3	1	3	2
Ápolási díj	35	58	64	73	75	78
Időskorúak járadéka	1	1	1	3	4	6

Forrás: Polgármesteri Hivatal

4. Egészségügy, egészségügyi ellátás

Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében a *vezető halálokok* strukturális arányai az országotól minimálisan térnek el. A megye összes halálzásának több mint fele (mintegy 54 százaléka) a szív-érrendszeri és a daganatos betegségekből származik. A keringési megbetegedések okozta halálozás mindkét nem esetében meghaladja az országos átlagot. E betegségek kialakulásában az életmód szerepe jelentős. Fontos befolyásoló tényezők a helytelen táplálkozás, a dohányzás, túlzott alkoholfogyasztás és a mozgás hiánya.

Alap- és szakellátás

A település a kötelezően ellátandó egészségügyi feladatokon túl mindig igyekezett több egészségügyi szolgáltatást nyújtani az itt élők számára.

1984-ben épült az egészségügyi központ, ahol több orvosi rendelő és a gyógyszertár került elhelyezésre. A 3 felnőtt háziorvosi körzeten túl 1985-től gyermekorvosi körzet került kialakításra Ibrányban, s a gyógyszertáron és fogszakorvoson túl adott volt heti rendszerességgel a hasi ultrahang vizsgálat és nőgyógyászati szakrendelés is, fizioterápiás kezelések és labor- majd később vérvételi hely.

1994-től kialakításra került a 2. házi gyermekorvosi körzet is. A településen jelenleg három gyógyszertár működik. Ügyeleti gyógyszertár a 25km-re található Nyíregyházán érhető el.

2011. júniusától elindult az Ibrány-Nagyhalászi Kistérségi Járóbeteg Szakellátó Intézet működése, ahol 16 szakrendelésen túl labor, fizioterápia, gyógytorna, röntgen-diagnosztika és ultrahangos vizsgálat is rendelkezésére áll a település, illetve a környék lakosságának.

A városban közel 20 éve biztosított a rendelési időn túl és munkaszüneti napokon a lakosság részére a központi orvosi ügyelet. Mindez 2003-tól térségi jelleggel működik (Balsa, Gávavencsellő, Tiszabercel, Buj és Paszab településekkel együtt).

Közel 20 éve van mentőállomás a településen és 2009-től esetkocsi is, mentőtiszttel.

Az 1. számú gyermekorvosi körzet rendelője (Árpád út 23.) nem akadálymentesített.

A településen 4 védőnő dolgozik, 3 körzeti és egy iskolai védőnő.

Védőnőknek jelzett esetek száma, típusai:

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Anyagi	7	6	6	8	5	8	7
Párkapcsolati	0	1	0	2	0	1	1
Egészségügyi veszélyeztetettség	1	1	1	2	2	1	1

Gyermekelhanyagolás	1	0	0	0	0	0	0
Várandós anya szociális válsághelyzetben	3	3	3	2	4	3	2

Forrás: Védőnői adatok

A védőnőkkel kapcsolatba kerülő családok esetében leggyakrabban anyagi problémák jelentkeznek.

5. Oktatás

A településen jelenleg két oktatási intézmény lát el feladatot.

A Közép-Szabolcsi Többcélú kistérségi Társulás fenntartásában működő Árpád Fejedelem Általános Iskola, Óvoda Alapfokú Művészetoktatási Intézmény és Egységes Pedagógiai Szakszolgálat és a megyei önkormányzat fenntartásában működő Móricz Zsigmond Gimnázium, Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium.

Az óvodai és általános iskolai intézményt a város 2006. szeptember 1. dátummal adta át a társulásnak.

Az Általános Iskola 2010-ben, a Gimnázium 2011. évben teljeskörűen felújításra került, akadálymentesítésük megtörtént.

6. Közművelődés

Az önkormányzat kötelező feladatát saját fenntartású intézményén keresztül látja el. Az Ibrányi László Művelődési Központ és Könyvtár akadálymentesítése megtörtént.

7. Foglalkoztatási helyzet és munkanélküliség

Az Ibrányban élő 4651 munkaképes korú személy közül 747-en regisztrált álláskereső. Ez a munkaképes korú lakosság 16 százalékát jelenti, mely kétszerese a 8%-os országos átlagnál, de a munkanélküliek aránya ennél valamennyivel magasabb lehet.

összlakosság	Munkavállalási korú népesség	Nyilvántartott álláskereső száma	365 napnál régebben nyilvánítottak száma	Járadék típusú ellátásban részesülők száma	Segély típusú ellátásban részesülők száma	BPJ, RÁT, RSZS (fő)
7035	4651	747	188	60	26	338

Forrás: Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat, 2011. október 20.

A megváltozott munkaképességűek foglalkoztatása Ibrányban hátrányt szenved. A településen nincs olyan cég, társaság, amely az érzékszervi- látás-, hallásszervi, - mozgásszervi fogyatékossgal élő emberek foglalkoztatását (is) felvállalná.

Szükséges a megváltozott munkaképességűeket foglalkoztató támogatási rendszer kidolgozása.

8. Gender

A nemek esélyegyenlőségével kapcsolatban nem állnak rendelkezésre megfelelő adatok az önkormányzat birtokában. Jelen Programunk beavatkozási területein éppen ezért elsősorban ezek vizsgálatának elkészítésére és az esetleges beavatkozást sürgető problémák orvoslását írtuk le (lásd lentebb).

9. A roma és alacsony státuszú lakosság helyzete

A roma lakosság száma meghaladja a 1000 főt.

A településen több szegregátum alakult ki. Az alacsony státuszú lakosok koncentrációja az Alkotmány, Rózsa, Szabadság, József Attila, Fecske, Pacsirta utcákban figyelhető meg. Ezen utcákban mintegy 484 fő – 121 család él. Tekintettel arra, hogy az épületek már építésükkor sem feleltek meg a mai kor követelményeinek, illetve arra, hogy a településen szegregáltan élnek az itt lakók, a terület közvetlen környezetében a terület nagyságának növekedését szükséges megakadályozni.

A település a szegregált településrészen élő kisgyermekes (5 éven aluli) családok részére uniós pályázat keretében (TÁMOP) Gyermekházat létesített az esélyegyenlőség biztosítása érdekében. Az intézmény 2009 októberétől működik.

Intézkedési Terv

Beavatkozási területekkel kapcsolatos általános elvek és fogalmak

Az intézkedési tervünk célja olyan beavatkozások tervezése, amelyek a helyzetértékelésben felvetett problémákra megoldást nyújtanak. Az Esélyegyenlőségi Programunkban kiemelt figyelmet fordítunk:

- az oktatás és a képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére, megszüntetésére;
- oktatásban, képzésben megjelenő sztereotipikus pályaorientációra;
- a lakóhelyi szegregáció felszámolására;
- munkaerő-piaci, tevékenységi szegregáció visszaszorítása;
- a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítására;
- a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányainak csökkentésére, foglalkoztatási esélyeik javítására;
- az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítésére a helyi önkormányzat döntéshozatalában, illetve az általa fenntartott, vagy támogatott intézményekben, és az önkormányzat által ellenőrzött szolgáltatások körére;
- A hátrányos helyzetű csoportok tagjainak a döntéshozatalban, ill. a hatalomban való részesedésének elősegítésére.

A végrehajthatóság érdekében a tervezett intézkedések lehetséges forrásait is bemutatjuk.

A programalkotás során gondoskodunk a helyi esélyegyenlőségi program és az önkormányzatunk által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók összhangjáról.

Diszkrimináció (hátrányos megkülönböztetés)

Közvetlen diszkrimináció, ha neme vagy más hasonló személyes tulajdonsága következtében valakivel kedvezőtlenebbül bánnak, mint más – egyéb tekintetben hasonló helyzetű – személyekkel.

Közvetett diszkriminációnak minősül, ha bizonyos rendelkezések, intézkedések végrehajtásakor kiderül, hogy bár a felszínen semlegesnek mutatkoznak, egy jól beazonosítható csoporthoz tartozó személyek mégis látványosan többségben vannak azok közt, akiknek a jogszabály, intézkedés vagy munkahelyi gyakorlat hátrányt okoz.

Gender

A gender – az ember neme. De nem az a neme, amely a testével veleszületett, hanem az a neme, amely egész kis korától erre a testi-biológiai nemre ráakódik, rászerveződik. A gender nem biológiai természetű tulajdonság, mint a vércsoport vagy a hajszín.

A gender lényegi eleme a személyiségünknek, olyan viszonyok – a férfi-női viszonyok, s bennük a saját ezekhez fűződő viszonyaink – összessége, amelyet a társadalomtól (elsősorban közvetlen környezetünkötől) kapunk s építünk be személyiségünkbe.

Gender mainstreaming

A nemek egyenlőségét szolgáló politika: bármely társadalmi folyamat nemek szerint bontott adatokon, a nemek eltérő helyzetének, igényeinek ismeretén alapuló elemzése, a nemekre érzékeny, a nők és férfiak egyenlőségét szem előtt tartó tervezés és döntés.

Szegregátum

A népszámlálási adatokon alapuló: szegregátumnak nevezzük azokat a területeket, amelyeken az aktív korú (15-59 év közötti) lakosok legalább 50%-a nem rendelkezik rendszeres munkajövedelemmel, legmagasabb iskolai végzettsége pedig nem haladja meg a 8 osztályt.

Segélyezési adatokon alapuló: Szegregátumnak nevezzük azokat a területeket, ahol a rendszeres szociális támogatásoknak a lakossághoz/ lakások számához viszonyított aránya eléri a települési átlag kétszeresét.

Fogyatékoság

Megjelöli azt a tulajdonságot vagy tulajdonságcsoportot, amely rászorulttá teszi a gyermeket a gyógypedagógiai ellátásra. A közoktatási törvény meghatározása értelmében a gyógypedagógiai ellátásra jogosultak a testi és érzékszervi fogyatékosok (mozgáskorlátozottak, siketek, nagyothallók, vakok, alig látók, gyengén látók); az értelmi fogyatékosok (enyhén, illetve közép súlyos értelmi fogyatékosok); a beszéd fogyatékosok; „más” fogyatékosok (átható pervazív zavar [autista], a pszichés fejlődés egyéb zavara, valamint iskolai teljesítményzavar).

SNI

Sajátos nevelési igényről beszélünk azoknál a gyermekeknél, akiknek nevelhetősége eltér a többi gyermekétől. Iskoláztatási szempontú, nem diagnosztikus, a mai magyar közoktatási törvényben használatos. Az ebbe a csoportba tartozó gyermekek nevelése-oktatása eredményességének érdekében biztosítani kell az óvodai, iskolai követelmények módosítását és a szokásostól eltérő, nagyobb mértékű pedagógiai segítségnyújtást. Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló, aki a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján

a) testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének tartós és súlyos rendellenességével küzd,

b) a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének súlyos rendellenességével küzd

Funkcionális akadályozottság

A gyógypedagógia új „fogyatékos-ság-főfogalma”, amely a funkcionális egészség bármely területén létrejövő zavar = funkcionális képességzavar, röviden = képességzavar, amely lehet a testi funkciók, testi struktúrák akadályozottsága, a tevékenység akadályozottsága (individuális síkon), és a részvétel akadályozottsága (társadalmi síkon).

Fogyatékos személy

Aki érzékszervi- látás-, hallásszervi, - mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben, vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

Akadálymentesség

Az épített környezeti feltételekre vonatkozó követelmény. A fogalom pontos meghatározását a Fot. az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Éptv.) 2. §-ának 1. pontjára utalja. Ez utóbbi jogszabály definíciója szerint akadálymentes az épített környezet akkor, ha annak kényelmes, biztonságos, önálló használata minden ember számára biztosított, ideértve azokat az egészségkárosodott egyéneket vagy embercsoportokat is, akiknek ehhez speciális létesítményekre, eszközökre, illetve műszaki megoldásokra van szükségük.

Az egyenlő esélyű hozzáférés

A közszolgáltatás egyenlő eséllyel hozzáférhető akkor, ha igénybevétele - az igénybe vevő állapotának megfelelő önállósággal - mindenki, különösen a mozgási, látási, hallási, mentális és kommunikációs funkciókban sérült emberek számára akadálymentes, kiszámítható, értelmezhető és érzékelhető. Továbbá az az épület, amelyben a közszolgáltatást nyújtják, mindenki számára megközelíthető, a nyilvánosság számára nyitva álló része bejárható, vészhelyzetben biztonsággal elhagyható, valamint az épületben a tárgyak, berendezések mindenki számára rendeltetésszerűen használhatók és a szolgáltatások egyformán igénybe vehetők.

Közszolgáltatás

Az állami, illetőleg az önkormányzati feladatellátást nyújtó szervek, intézmények által nyújtott szolgáltatások, a működésük során kifejtett tevékenységek. Mindez lényegében magában foglalja a közsféra szolgáltatásait. Közszolgáltatásnak minősül továbbá minden ügyfélszolgálati rendszerben működő szolgáltató tevékenység, függetlenül attól, hogy ki a szolgáltatás nyújtója.

Beavatkozási területek

Gender Mainstreaming

VIZSGÁLATI SZEMPONT	JAVASOLT BEAVATKOZÁS	
<p>I. KULCSPROBLÉMA:</p> <p>A társadalmi problémák nemek szerinti értelmezésének, a nemek eltérő szükségletei ismeretének, illetve elismerésének hiánya</p>		
<p><i>Van-e nemekre érzékeny adatgyűjtés, elemzés és értékelés az önkormányzat által felügyelt minden szakterületen?</i></p>	<p><i>Önkormányzati beavatkozások</i></p>	<p><i>Az önkormányzati intézmények beavatkozásai</i></p>
<p>Nincs</p> <p>(csak néhány, aggregált adat van nemek szerint is bontva)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A kötelező adatszolgáltatások áttekintése, rövid- és középtávú adatgyűjtési- és elemzési terv készítése. ▪ A meglévő adatok táblázatba rendezése rövidtávú feladat. ▪ A szükségesnek látszó hiányzó adatok esetleges gyűjtésére középtávú terv kidolgozása. ▪ Probléma-lista készítése (pl.: kiderül, hogy alacsony a női aktivitás, amit többek között az magyaráz, hogy a lányok ún. nőies szakmákat tanulnak akkor is, ha a 	<p>1. szükségletfelmérés készítése a családsegítő, gyermekjóléti szolgálat és a házi orvos, gyermekorvos, védőnői szolgálat bevonásával</p>

VIZSGÁLATI SZEMPONT	JAVASOLT BEAVATKOZÁS	
	munkaerőpiacon épp ezekre nincs igény.	
<i>Van-e megfelelően felkészült, gender-szakértelemmel is rendelkező kompetencia, kapacitás?</i>	<i>Az önkormányzat beavatkozásai</i>	<i>Az önkormányzati intézmények beavatkozásai</i>
Nincs	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Esélyegyenlőségi – ezen belül gender mainstreamingre is felkészített munkatárs kijelölése (képzésre küldés), akinek feladatleírása tartalmazza a folyamatok gender szempontú elemzését is. ▪ Az önkormányzat, mint foglalkoztató esélyegyenlőségi (EE) tervének áttekintése: tartalmaz-e a vezetők, döntéshozók számára esélyegyenlőségi, ezen belül gender-ismereteket, problémákat tárgyaló képzést, tréninget. Az önkormányzat gender mainstreaming képzésre küldi egy-egy felelősséggel rendelkező szakemberét, ill., ha lehetséges, ilyen végzettségű, gyakorlatú munkatársakat alkalmaz. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Intézményi esélyegyenlőségi terv kidolgozása ▪ Az egészségügyi, közoktatási, szociális szolgáltatók értékelő, elemző, esetmegbeszélő tevékenységük során tudatosan alkalmazzák a nemi szempontot. ▪ Szakmaközi tematikus esetmegbeszélések ▪ A nemek társadalmi helyzetére érzékenyített szakember(ek) kijelölése, a nemek eltérő szükségleteit figyelembe vevő (pl. nők elleni erőszak áldozatait segítő) szolgáltatások biztosítása.

VIZSGÁLATI SZEMPONT	JAVASOLT BEAVATKOZÁS	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Az érintett szervezetek esélyegyenlőséggel (gender is) kapcsolatos attitűdjének, meglévő szakértelmének reprezentatív felmérése, megvitatása, az önkormányzati intézményekkel, a helyben működő szolgáltatókkal, munkaadókkal. ▪ Támogatja, elvárja, az önkormányzati fenntartású intézményektől 1 fő munkatárs gender képzésen való részvételét. ▪ Kötelező és nem kötelező EE tervek, képzések, tréningek támogatása, egyben beszámolási kötelezettség útján értékelése, ellenőrzése. ▪ Kifejezetten a nemek eltérő igényeire irányuló szolgáltatások működtetésének támogatása. 	

VIZSGÁLATI SZEMPONT	JAVASOLT BEAVATKOZÁS	
II. KULCSPROBLÉMA A nők gazdasági függése, kiszolgáltatottsága: egyszerre oka és következménye a munkaerő-piaci esélyegyenlőtlenségnek		
<i>Melyek a nők foglalkoztatását (foglalkoztathatóságát) gátló főbb akadályok?</i>	<i>Önkormányzati beavatkozások</i>	
Kevés a munkalehetőség, még a részmunkaidős is.	A foglalkoztatott, az inaktív és a munkanélküli női lakosság főbb demográfiai adatainak áttekintése, reprezentatív vizsgálat elvégeztetése körükben a munkavállalást akadályozó vagy nehezítő tényezőkről.	
Probléma:	Önkormányzati beavatkozások	Önkormányzati beavatkozások munkaerő-piaci szereplőkkel együttműködve
<i>A családi, magánéletbeli feladatok és felelőségek általában egyoldalúan a nőket terhelik.</i> (Mivel általában túlnyomórészt ők látják el a gyerekeket és az időseket, sőt, magukat a dolgozó vagy nem dolgozó férfiakat is, sokkal érzékenyebbek a munkahely távolságára, a megkövetelt fegyelemre stb.)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rövid távú változás érdekében felvilágosítás, kampányok. ▪ Hosszú távú változás érdekében: munkaerő-piaci szervezettel közös program 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Foglalkoztatási programok „nőket támogató” eszközökkel (gyermekfelügyelet, iskolai, óvodai nyitva tartáshoz igazodó programok), ▪ Antiszegregációs foglalkoztatási programok (a Munkaügyi Központtal együtt). Szakképző intézmények (munkaerő-piaci intézményekkel együtt is)

VIZSGÁLATI SZEMPONT	JAVASOLT BEAVATKOZÁS	
		<p>Nemi antiszegregációs tréningek igény szerinti támogatása – a helyi munkahelykínálat figyelembevételével – annak érdekében, hogy oldódjanak a merev női-férfi foglalkozási határok.</p> <p>Az önkormányzati intézmények beavatkozásai</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Hosszú távú változás érdekében a nemi sztereotípiákat, megrögzött nemi szerepeket oldó programok a pályaválasztási napokon (pl. lányok műszaki-természettudományos orientációja), a közoktatási intézményekben minden korosztálynak a megfelelő szinten háztartási munkák társadalmasításával kapcsolatos programok támogatása a Közneveléssel összhangban, az önkéntesség jegyében
Probléma:	Önkormányzati beavatkozások	
<p>A nők anyagi kiszolgáltatottságát fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A Munkaerő-piaci intézményekkel együttműködve átképzés, továbbképzés, foglalkoztatás támogatása, alternatív foglalkoztatási formák szervezése – akár rotációval is – kifejezetten a veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők számára 	

VIZSGÁLATI SZEMPONT	JAVASOLT BEAVATKOZÁS	
Probléma:	Önkormányzati beavatkozások	Az önkormányzati intézmények beavatkozásai
<p><i>A gyermeküket egyedül nevelő nők gazdasági és jogi kiszolgáltatottsága nagy mértékű.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önszervező anyacsoportokat szervező és működtető civil kezdeményezés támogatása, életrehívásának segítése 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ civil vagy más szervezetekkel együttműködve önszervező csoport szervezése saját erőforrások, szükségletek, kölcsönös segítség, támogatások feltérképezésére, mozgósítására. ▪ Közösségi szociális munka módszereivel közösségi felügyeleti megoldások kidolgozása és biztosítása.
Probléma	Az önkormányzati beavatkozások	
<p><i>Egyenlőtlen bérezés, foglalkozási szegregáció, „üvegplafon”</i></p> <p>A nők és férfiak foglalkozási (horizontális) szegregációja, és az ún. „üvegplafon” (a vertikális szegregáció) az egyenlőtlen bérezést és általában a javakhoz, kompetenciákhoz és lehetőségekhez való egyenlőtlen hozzáférést eredményezi. A nők jellemzően az alacsony fizetésű munkakörökbe szorúlnak.</p>	<p>Kimutatás:</p> <ul style="list-style-type: none"> • az önkormányzatnál és intézményeinél nem jogszabályi kötelezettség alapján történő bérezés esetén a dolgozók bére, keresete nem, korcsoport, beosztás, szakma vagy végzettség szerint, majd ennek alapján munkakör – munkabér – kimutatás készítése. 	

VIZSGÁLATI SZEMPONT	JAVASOLT BEAVATKOZÁS
<i>Kell-e külön erőfeszítéseket tenni a fiatalok védelme érdekében a szexuális erőszakkal szemben?</i>	<i>Az önkormányzat és intézményei, valamint a rendőrség beavatkozásai</i>
Nem	---
III. KULCSPROBLÉMA	
Szegénység, a reprodukciós jogok sérülése	
<i>A nők és férfiak politikai, gazdasági, valamint magánéletbeli egyenlősége szempontjából fontos, hogy a nők terveik, igényeik, képességeik ismeretében dönthessenek arról, hogy hány gyermeket akarnak szülni, mikor, s egymáshoz képest milyen időközökben. Ezeknek a tájékozott, felelős döntéseknek a hiányában sérült reprodukciós jogokról beszélünk.</i>	

VIZSGÁLATI SZEMPONT	JAVASOLT BEAVATKOZÁS	
<p><i>Van-e megfelelő tájékoztatás és hatékony segítség a településen a fogamzásszabályozás, anya- és gyermekgondozás területén?</i></p> <p>Igen</p>	<p><i>Önkormányzati beavatkozások</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Szakmaközi munkacsoport működtetése, az indikátorokhoz adatot gyűjt és szolgáltat, ▪ Programokat dolgoz ki, pályázik a kismamák biztonságának elősegítésére (orvosi ellátás). 	<p><i>Egészségügyi és szociális ellátók beavatkozásai</i></p> <p>Kismamák részére önszerveződő csoportok (terhességre, szülésre, gyermekgondozásra felkészítő) létrehozásának segítése</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Családtervezési programok tervezése. ▪ Önsegítő csoportok szervezése. ▪ „Férficsoportok a családért” program
<p>IV. KULCSPROBLÉMA</p> <p>Aránytalan részvétel közéletben, gazdaságban, korlátozott hozzáférés, rejtett diszkrimináció</p>		
<p><i>Miképp alakul a nők részvétele a munkaerőpiacon, a gazdasági és politikai döntéshozatali pozíciókban?</i></p> <p>Alkalmaznak-e antidiszkriminációs és esélyegyenlőség-politikai eszközöket, érvényesül-e (és mennyiben) a gender mainstreaming a településen?</p>	<p><i>Az önkormányzati beavatkozások</i></p>	<p><i>Az önkormányzat és az önkormányzati intézmények beavatkozásai</i></p>
<p>vizsgálni szükséges</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Adatgyűjtés és elemzés az önkormányzati intézmények és gazdálkodó szervezetek munkaerő-politikájáról, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pozitív intézkedések (pl. kvóta, ill. előnyben részesítés) ▪ Kisgyermekes szülők foglalkoztatását könnyítő

VIZSGÁLATI SZEMPONT	JAVASOLT BEAVATKOZÁS	
	<p>különös tekintettel a nők és férfiak helyzetére.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Reprezentatív adat- és információgyűjtés a helyi munkaadók fiatal, ill. kisgyermekes nők alkalmazásával kapcsolatos attitűdjéről. Igényfelmérés (mire lenne szüksége ahhoz, hogy fiatal, ill. kisgyermekes nőket tudjon alkalmazni). ▪ Helyi vagy térségi női civil szervezetek, valamint a nőket érő hátrányos megkülönböztetés elleni fellépéssel foglalkozó civil, szakmai szervezetek bevonásával a településfejlesztés főbb kérdéseinek áttekintése, javaslatok kérése „nőbarát” intézkedésekre, beruházásokra. ▪ Családbarát – tehát a férfi alkalmazottakat apaszerepükben támogató, megerősítő – vállalkozások önkormányzati elismerése ▪ Gender-tudatos településfejlesztési törekvések ösztönzése civil szervezetek bevonásával. 	<p>szolgáltatások támogatása (pl. gyermekintézmények, közlekedés-szervezés, szervezett háztartási munkasegítés stb.)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Programok a lányok majdani közéleti szerepvállalásának elősegítése érdekében. ▪ „Több nőt a közéletbe – több férfit a magánéletbe!” kampány támogatása

VIZSGÁLATI SZEMPONT	JAVASOLT BEAVATKOZÁS	
Probléma	Önkormányzati beavatkozások	intézmények, munkáltatók beavatkozásai
<i>Várandós és kisgyermekes anyák kiszorulása a munkahelyekről</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Óvodáztatás, napközbeni gyermekfelügyelet, gondozószolgálat, munkába járó közlekedés szervezése, család-, ill. gyermekbarát munkahelyek támogatása stb. ▪ Kutatás támogatása, az eredmények közzététele, nyilvános megvitatása. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kapcsolattartás a családdal a gyermekgondozás idején, ▪ Rugalmas foglalkoztatási formák biztosítása

Romák esélyegyenlősége

Foglalkoztatás és szociálisügy

Mennyire értékteremtő közmunka programokban vesznek részt a roma munkanélküliek?

- Az önkormányzatnak törekednie kell arra, hogy a közmunkák és közhasznú munkák során értékteremtő közmunka lehetőséget biztosítson a roma munkanélküliek számára is. A közmunkák kialakításánál előnyben kell részesíteni a hiányzó helyi szolgáltatások kialakításához szükséges humán kapacitás megteremtését, mint pl.:
- házi gyermekfelügyelet,
- helyi foglalkoztatási információs pont létrehozása,
- roma pedellusok alkalmazása,
- helyettesítő pedagógus alkalmazása Munkaügyi Központon keresztül, vagy pályázatok révén
- Települési Cigány Kisebbségi Önkormányzat segítése a roma programokban
- A közfoglalkoztatás elindításakor az ellátandó feladatok megtervezését a foglalkoztatottak egyéni képességeire, képzettségére és tapasztalataira szükséges alapozni, ezt előzetesen fel kell mérni, hogy a lehetőségekhez mérten mindenki a képességeinek és képzettségének leginkább megfelelő, hatékony és értékteremtő munkát végezhesen.

Milyen arányban alkalmaznak romákat az önkormányzatnál és intézményeiben, illetve a társuláznál és a társulás által fenntartott intézményekben?

Az önkormányzatnak törekednie kell, hogy foglalkoztatóként maga is közvetlenül növelje a romák foglalkoztatási arányát, pl. azáltal, hogy intézményeiben (polgármesteri hivatal, óvoda, iskola) roma szakképzett és nem szakképzett munkaerőt alkalmaz. Együttműködési megállapodás keretében támogatja a Kisebbségi Önkormányzatot ezen törekvésében.

Az önkormányzat és intézményei számára előírásra kerül, hogy a romák a közszolgáltatásokat ellátók körében legalább népesség-arányosan részt vehessenek. Annak elősegítésére, hogy ne csak szakképzettséget nem igénylő munkák elvégzésére

VIZSGÁLATI SZEMPONTOK	BEAVATKOZÁSOK
LAKHATÁSI INTEGRÁCIÓ VIZSGÁLATA	
MOBILIZÁCIÓS PROGRAMOK	
Szegregátum a településen.	<ul style="list-style-type: none"> • Fel kell mérni a településen található önkormányzati tulajdonú ingatlanok bérlakássá való átalakításának és Fecskeházként történő hasznosításának, illetve szociális bérlakások építésének lehetőségét. Ehhez szükséges a TÁMOP 5.3.6 pályázati kiírásán való sikeres indulás.
TELEPÜLÉSI FEJLESZTÉSEK	
	<ul style="list-style-type: none"> • A településen történő beruházások és fejlesztések nem eredményezhetik az alacsony státuszú lakosok szegregációját, vagy annak erősödését. • A beruházások során szükség és lehetőség szerint előnyben kell részesíteni azon vállalkozókat, akik alacsony státuszú ibrányi lakosok foglalkoztatását vállalják. • Folyamatos tájékoztatással segíteni szükséges, hogy az alacsony státuszú lakosok minél nagyobb arányban vegyenek részt a közösségi programokban

Közoktatási esélyegyenlőség

VIZSGÁLATI SZEMPONTOK	BEAVATKOZÁSOK
Oktatási esélyegyenlőség érvényesülésének vizsgálata a településen	
<i>Biztosítottak, illetve (egyenlő mértékben) elérhetőek-e az alábbiakban felsorolt közszolgáltatások a településen élők számára?</i>	Meg kell vizsgálni, hogy milyen igények mutatkoznak az ellátásra,

VIZSGÁLATI SZEMPONTOK	BEAVATKOZÁSOK
<p><u>Az alábbiak nem elérhetőek:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> házi gyermekfelügyelet. 	<p>esetleg családi napközi kialakítására. Amennyiben releváns igény mutatkozik, a megoldási lehetőség keresésére van szükség.</p>
<p><i>A településen biztosítottak-e a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek óvodáztatásának és iskoláztatásának feltételei?</i></p> <p><i>Biztosított-e a település óvodás és tanköteles korosztályán belül a halmozottan hátrányos helyzetűek intézményes nevelése?</i></p> <p>Igen</p>	<ul style="list-style-type: none"> Nem releváns.
<p><i>A település alapfokú oktatási-nevelési intézményei között fennáll-e szegregáció?</i></p> <p>Nem.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Nem releváns
<p><i>Meghaladja-e a helyben lakó gyermekek körében a sajátos nevelési igényűvé minősített (továbbiakban SNI) gyermekek és tanulók többi tanulóhoz viszonyított együttes aránya a mindenkor országos átlagot (vagyis jelenleg több 7%-nál)?</i></p> <p><i>Jelentősen meghaladja-e a helyben lakó gyermekek körében az enyhe fokban értelmi fogyatékosnak minősített gyermekek, tanulók többi tanulóhoz viszonyított aránya az országos átlagot (vagyis több mint 3%)?</i></p> <p>Igen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Települési egészségügyi és szociális térkép elkészítése, kiemelten az alacsony státuszú lakosok által lakott településrészekre Preventív célú óvodafejlesztési program az esélyteremtés érdekében Az SNI gyerekek szüleivel konzultáció az SZB általi felülvizsgálatok rendszerességéről. Amennyiben ezek elmaradtak a szülők tájékoztatása arról, hogy soron kívül kérhetik gyermekük felülvizsgálatát Az iskolákban –a törvényi

VIZSGÁLATI SZEMPONTOK	BEAVATKOZÁSOK
	<p>minimum felett- plusz gyógypedagógus alkalmazása, amennyiben anyagi források biztosítják</p> <ul style="list-style-type: none"> • A magatartászavaros gyermekek nagy száma miatt szükséges az iskolák és a fenntartója, illetve annak intézményei (gyejó)- és a különböző szakemberek, mint gyógypedagógusok, pszichológusok közötti munka koordinálása. Prevenációs, komplex beavatkozásra van szükség.
<p><i>Roszeabbak-e a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók továbbtanulási mutatói az iskolában tanuló diákok általános továbbtanulási adatainál?</i></p> <p>Igen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Egyéni fejlesztési tervek kidolgozása a lemorzsolódások csökkentésére, a pályairányításra

Fogyatékkal élők esélyegyenlősége

VIZSGÁLATI SZEMPONTOK	BEAVATKOZÁSOK
I. KULCSPROBLÉMA – FOGLALKOZTATÁS	
<p><i>A közszférában és a versenypiacon arányuknak megfelelő mértékben dolgoznak-e fogyatékkal élő munkavállalók?</i></p> <p>Erre vonatkozó program nincs</p>	<p>Fogyatékkal élő munkavállaló alkalmazása az önkormányzatnál, önkormányzati fenntartású intézményekben.</p>
II. KULCSPROBLÉMA – EGÉSZSÉGÜGY	
<p><i>Elérhető-e az egészségügyi ellátások a fogyatékkal élő emberek számára?</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Egészségügyi dolgozók

VIZSGÁLATI SZEMPONTOK	BEAVATKOZÁSOK
<p>Igen</p>	<p>képzése, továbbképzése a fogyatékos emberekkel kapcsolatos ismeretekről.</p>
<p><i>Milyen az egészségügyi ellátórendszer és rehabilitációs intézmények közötti információáramlás és együttműködés?</i></p> <p>Fejlesztendő</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A rehabilitációs ellátást végző intézményekre vonatkozó információk összegyűjtése, azoknak az érintettek részére történő továbbítása. ▪ Az önkormányzati fenntartású egészségügyi szolgáltatást nyújtó intézmények ösztönzése a rehabilitálást végző intézményekkel való együttműködésre. ▪ Információs napok tartása az önkormányzati fenntartású egészségügyi szolgáltatást nyújtó intézmények számára az elérhető rehabilitációs intézményekről és azok szolgáltatásairól.
III. KULCSPROBLÉMA – SZOCIÁLIS BIZTONSÁG	
<p><i>A szociális alapellátás szolgáltatásai hozzáférhetőek és elérhetőek-e a fogyatékos emberek számára?</i></p> <p>Igen</p>	<p>Nem releváns</p>
<p><i>A szociális szakellátás szolgáltatásai segítik-e érdemben a fogyatékos emberek rehabilitációját?</i></p> <p>Igen</p>	<p>Nem releváns</p>
IV. KULCSPROBLÉMA – OKTATÁS	
<p>Közoktatási intézmények elérhetősége, hozzáférhetősége</p>	

<i>A tanulók távoli közoktatási intézményekbe való bejárása megoldott-e?</i>	Nem releváns
Igen	
A közoktatási intézmények akadálymentesek?	Nem releváns
Igen.	
<i>Az integráltan oktatható fogyatékos gyermekek részére van-e kötelező felvételt biztosító (kijelölt) oktatási intézmény?</i>	Nem releváns
Igen	
<i>Csak a közösségben nem oktatható tanulók vannak-e magántanulói státuszban?</i>	Nem releváns
Igen	
A szakiskolai oktatás és munkaerő-piacra való felkészítés	
<i>Megfelelő számban állnak-e rendelkezésre integráló szakiskolák?</i>	Nem releváns
Igen	
<i>A befogadó szakképző iskolákban az SNI tanulók oktatásának személyi-tárgyi feltételei megfelelőek-e?</i>	Nem releváns
Igen	
V. KULCSPROBLÉMA – EGYENLŐ ESÉLYŰ HOZZÁFÉRÉS	
<i>A szolgáltatások szervezése megfelel-e az egyenlő esélyű hozzáférésnek?</i>	Nem releváns.
Igen	

Problémamegoldási terv

Gender területen adatfelmérés és beavatkozások tervezése

<i>Feltárt probléma</i>	Nincs adatbázis és felmérés a nők esélyegyenlőségére vonatkozóan
<i>Elérendő cél</i>	A beavatkozási területek szerinti adatbázis készítése
<i>Beavatkozás</i>	Települési szintű felmérés, adatbázis alkotása és frissítése
<i>Felelős</i>	Települési önkormányzat által kijelölt munkatárs
<i>Partner</i>	Települési intézmények, ellátó hálózatok
<i>Határidő</i>	2014. december
<i>Kiinduló érték</i>	0
<i>Rövidtávú indikátor</i>	Működőképes adatbázis kidolgozása, a problémák feltárása, beazonosítása
<i>Középtávú indikátor</i>	Adatbázis töltése és frissítése, a feltárt problémákra beavatkozások tervezése és végrehajtása
<i>Hosszútávú indikátor</i>	Adatbázis töltése és frissítése, a feltárt problémákra beavatkozások tervezése és végrehajtása
<i>Indikátorok forrása</i>	Adatbázis megléte, beavatkozásokba bevontak száma
<i>Kockázat leírása</i>	Adatszolgáltatási hajlandóság alacsony, programok vitelének nincs meg a forrása
<i>Kockázatcsökkentés eszköze</i>	Széleskörű kommunikációs kampány, pályázatokon történő részvétel
<i>Erőforrások – humán és anyagi</i>	Humán: önkormányzati dolgozók Anyagi: elsődlegesen pályázati lehetőségek által biztosíthatóak

Fogyatékos ügyben adatgyűjtés és beavatkozások tervezése

<i>Feltárt probléma</i>	Nincs adatbázis és felmérés a fogyatékkal élők esélyegyenlőségére vonatkozóan
<i>Elérendő cél</i>	A beavatkozási területek szerinti adatbázis készítése
<i>Beavatkozás</i>	Települési szintű felmérés, adatbázis alkotása és frissítése
<i>Felelős</i>	Települési önkormányzat által kijelölt munkatárs
<i>Partner</i>	Települési intézmények, ellátó hálózatok
<i>Határidő</i>	2012. december
<i>Kiinduló érték</i>	0
<i>Rövidtávú indikátor</i>	Működőképes adatbázis kidolgozása, a problémák feltárása, beazonosítása
<i>Középtávú indikátor</i>	Adatbázis töltése és frissítése, a feltárt problémákra beavatkozások tervezése és végrehajtása
<i>Hosszútávú indikátor</i>	Adatbázis töltése és frissítése, a feltárt problémákra beavatkozások tervezése és végrehajtása

<i>Indikátorok forrása</i>	Adatbázis megléte, beavatkozásokba bevontak száma
<i>Kockázat leírása</i>	Adatszolgáltatási hajlandóság alacsony, programok vitelének nincs meg a forrása
<i>Kockázatcsökkentés eszköze</i>	Széleskörű kommunikációs kampány, pályázatokon történő részvétel
<i>Erfőforrások – humán és anyagi</i>	Humán: önkormányzati dolgozók Anyagi: Elsődlegesen pályázati lehetőségek által biztosíthatóak

Az alacsony státuszú emberek és romák esélyegyenlőségre vonatkozó problémák azonosítása

<i>Feltárt probléma</i>	Nincs felmérés a romák esélyegyenlőségére vonatkozóan, nincs adat a problémáik azonosítására
<i>Elérendő cél</i>	A beavatkozási területek szerinti adatbázis és felmérés készítése
<i>Beavatkozás</i>	Települési szintű felmérés, adatbázis alkotása és frissítése
<i>Felelős</i>	Települési önkormányzat által kijelölt munkatárs
<i>Partner</i>	Települési intézmények, ellátó hálózatok
<i>Határidő</i>	2012. december
<i>Kiinduló érték</i>	0 romák problémáját felmérő intézkedés
<i>Rövidtávú indikátor</i>	Működőképes adatbázis kidolgozása, a problémák feltárása, beazonosítása
<i>Középtávú indikátor</i>	Adatbázis töltése és frissítése, a feltárt problémákra beavatkozások tervezése és végrehajtása
<i>Hosszútávú indikátor</i>	Adatbázis töltése és frissítése, a feltárt problémákra beavatkozások tervezése és végrehajtása
<i>Indikátorok forrása</i>	Adatbázis megléte, beavatkozásokba bevontak száma
<i>Kockázat leírása</i>	Adatszolgáltatási hajlandóság alacsony, programok vitelének nincs meg a forrása
<i>Kockázatcsökkentés eszköze</i>	Széleskörű kommunikációs kampány, pályázatokon történő részvétel
<i>Erfőforrások – humán és anyagi</i>	Humán: önkormányzati dolgozók Anyagi: TÁMOP 5.3.6 pályázati támogatásból

Kötelezettségek és felelősség

- Az önkormányzat vezetői és tisztségviselői valamint az önkormányzati fenntartású intézmények vezetői felelősek azért, hogy tudatában legyenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásoknak, biztosítsák a diszkriminációmentességet, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek. Felelőségük továbbá, hogy ismerjék az Esélyegyenlőségi Programban foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában; illetve az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a kijelölt programirányítónak.
- Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelősége, hogy megismerje a programot és magára nézve is kötelezőként kövesse azt.

Akcióterv

Prioritások

Ibrány Város Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Programjában a következő hangsúlyos elemek megvalósítására törekszik:

- Adatbázisok, felmérések készítése a kiemelt esélyegyenlőségi szakterületeken: gender, fogyatékkal élők, romák, halmozottan hátrányos helyzetűek

A helyzetelemzésben és intézkedési tervben felmerült esélyegyenlőségi kockázatok és problémák:

- Kockázatot jelent az adatszolgáltatási hajlandóság mind az adatbázis elkészítése, mind pedig a frissítése terén
- További kockázat a tervezett beavatkozások forrásának megteremtése

Beavatkozások

Azonnali intézkedést követelő feladatok:

- Gender területén adatbázis létrehozása
- Fogyatékkal élőket érintő adatbázis létrehozása
- Halmozottan hátrányos helyzetűeket érintő problémák felmérése

Középtávú feladatok:

- Adatbázisok frissítése
- Az adatbázis és a felmérések alapján a problémák azonosítása
- A feltárt problémákra beavatkozások tervezése és végrehajtása

Hosszú távú feladatok:

- Adatbázisok frissítése
- A feltárt problémákra beavatkozások tervezése és végrehajtása

Intézkedési terv

Megállapított probléma	Cél	Intézkedés	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor rövidtávon (1 év)	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor középtávon (3 év)	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor hosszútávon (6 év)
Intézményi szintű esélyegyenlőségi programok nincsenek	Intézmények Esélyegyenlőségi programjának elkészítése	Programok készítése	Intézményvezetők	2012. május 31.	A program elkészül és koherens a kistérségi és települési programmal	Felülvizsgált dokumentum	Felülvizsgált dokumentum
Nincsenek adatbázisok és felmérések az esélyegyenlőségi területekre (Gender; Fogyatékos ügy; Roma ügy)	Adatbázisok létrehozása	Adatbázis készítése	Önkormányzat által kijelölt munkatárs	2012. december 31.	Az adatbázisok elkészülte	Beavatkozások tervezése	Beavatkozások végrehajtása
Az elszegényedő és	A rászoruló családok	szociális	Szociális Osztály	2012.	Csökken a	Csökken a	Csökken a

Megállapított probléma	Cél	Intézkedés	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor rövidtávon (1 év)	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor középtávon (3 év)	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor hosszútávon (6 év)
szegény családok számának emelkedése	támogatása	juttatások felülvizsgálata, majd annak körének lehetőség szerinti szélesítése, és támogatottak körének anyagi lehetőségekhöz mért bővítése		május 31., majd folyamatos	gyerekszegénység	gyerekszegénység	gyerekszegénység
A településen nincs olyan cég, társaság, amely az érzékszervi-, hallásszervi, -mozgásszervi fogyatékossgal élő emberek foglalkoztatását	A fogyatékossgal élő emberek foglalkoztatása	Támogatási rendszer kidolgozása	polgármester	2012. december 31.	A jelzett fogyatékossgal élő emberek 3%-a foglalkoztatott	5%-a foglalkoztatott	15%-a foglalkoztatott

Megállapított probléma	Cél	Intézkedés	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor rövidtávon (1 év)	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor középtávon (3 év)	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor hosszútávon (6 év)
felvállalná							
Szegregátum a településen	Komplex beavatkozás a területen élők integrációjáért	TÁMOP 5.3.6 pályázati konstrukción indulás	Polgármester	2012-ben, a pályázat beadási határidejéig	Szegregátumban található életveszélyes épületek felszámolásra kerülnek, a többgyermekes családok lakhatási integrációja megvalósul	A program humánerőforrás fejlesztést célzó alprogramjaival az elsődleges munkaerőpiacon való megjelenés	A program humánerőforrás fejlesztést célzó alprogramjaival az elsődleges munkaerőpiacon való megjelenés

Megvalósítás

A megvalósítás saját erejű kivitelezése

Ibrány Város Esélyegyenlőségi Programja alapján az önkormányzatnak biztosítani, és vizsgálni kell, hogy minden intézménye működését és munkáját érintő, és az esélyegyenlőségi szempontból fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumba és iránymutatásba beépüljenek és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó kötelezettségek és a program célkitűzései. Értékeli, visszacsatolja a program ellenőrzése során szerzett információkat.

Biztosítja az önkormányzati döntéshozók, tisztségviselők és intézményvezetők felkészítését a programban végrehajtandó feladatokra, felkészültségük értékelését és folyamatos továbbképzésüket az érintett területeken, az alábbi alapelveknek megfelelően:

- A személyes gondoskodás biztosítása során fokozott figyelmet kell fordítani arra, hogy az ellátásban részesülő személyek emberi és állampolgári jogai ne sérüljenek. Az intézményekben az egyén autonómiáját elfogadó, integrációját minden eszközzel segítő környezetet kell biztosítani.
- A lakosság széles körében tudatosítani szükséges, hogy az egyén és a társadalom felelőssége közös. A szociálpolitika értékei a társadalompolitika és a szociális munka értékeit ötvözi. Legfőbb alapérték kell hogy legyen: a lehetőségek, források és szolgáltatások mindenki számára egyenlő hozzáférése a biztosítása abból a célból, hogy önállóan, megfelelő szinten tudják élni az életüket a segítségre szoruló emberek.
- A szakemberek úgy álljanak kapcsolatban a szolgáltatást igénybevevőkkel, hogy azok értékeit, személyiségét elfogadják, az emberi méltóságot tiszteletben tartják.
- A civil társadalom erősítése, a kirekesztés elleni küzdelembe való bevonása. Hatékonyabbá kell tenni közreműködésüket a helyi közügyek alakításában. Ennek eszköze a társadalmi párbeszéd intézményeinek fejlesztése, a jogok és a jogtudat erősítése, továbbá a diszkrimináció és a társadalmi előítéletek elleni küzdelem.

- A lakossági kapcsolatokra is nagyobb hangsúlyt kell helyezni. Fontos, hogy az érintettek korrekt információkkal rendelkezzenek a szociális szolgáltatásokról, azok tartalmáról, a jogosultsági feltételekről és a hozzáférési lehetőségekről. A tájékoztatáshoz fel kell használni az elektronikai eszközöket, és az eddig működő tájékoztatási formákat is.

Az önkormányzat forrással nem rendelkezik a program kivitelezés kötelező feladatain túli eszközök anyagi támogatására, ám a jogszabályalkotása terén az igazgatási és önkormányzati feladatellátása során a Programelemek végrehajtására egyéb eszközöket keres.

A megvalósítást segítő egyéb eszközök

Kiemelt programelem	Meghatározott feladatok	Célértékek	Koordinációs feladat	Koordinációért felelős személy
Uniós pályázatokon részvétel	Pályázatfigyelés és éves pályázati terv készítése	legalább évente egy uniós pályázaton részvétel	Pályázati dokumentáció összeállítása	Polgármester
Hazai, normatíván kívüli támogatások igénybe vétele	Pályázatok, támogatások igénylése, jogosulti kör tájékoztatása	legalább évente egy programban részvétel	Részvételi dokumentáció összeállítása	Polgármester
Képzések, továbbképzések	Képzésen való részvétel	Települési esélyegyenlőségi referens és valamely esélyegyenlőségi területen képzettséget szerezzenek a munkatársak	Képzések szervezése, részvétel a más által szervezett képzéseken	Jegyző

Monitoring és nyilvánosság

Monitoring

Ibrány Települési Esélyegyenlőségi Helyzetelemzésének és Programjának monitoring vizsgálata az alábbiak szerint történik:

- Az **intézmények** az éves beszámolóikban értékelik az esélyegyenlőségi program megvalósítását.

Felelős: Intézményvezetők és intézményi esélyegyenlőségi referensek

Határidő: minden év november 30.

- A **Képviselő-testület** az intézményi beszámolók alapján éves értékelést készít. Ennek érdekében Települési Esélyegyenlőségi Munkacsoportot hoz létre, és biztosítja a munkacsoporti és az egyéb esélyegyenlőséggel kapcsolatos fórumokon történő részvételi lehetőséget, témafelvetéseket. Munkájukról az esélyegyenlőségi referens vezetésével évente egyszer beszámol a Képviselő-testületnek, mely az intézményi beszámolók alapján tartalmazza többek között: a fejlesztendő területeket, az eddigi eredményeket, a beavatkozások hatékonyságát, az új problémákat beazonosítja, amelyre megoldási javaslatot készít, valamint ellenőrzi a Program végrehajtásában feltüntetett határidők betartását és a végrehajtás teljeskörűségét.

Felelős: Jegyző

Határidő: minden év december 31.

- A **beszámolót** minden érintett intézmény megkapja, melyek fejlesztési területeit éves tervezésénél figyelembe veszi.

Felelős: Jegyző, intézményi esélyegyenlőségi referensek és intézményvezetők

Határidő: minden év január 15.

Nyilvánosság

Az Önkormányzat és az intézmények a Programot és a beszámolókat saját honlapjukon, és az SZMSZ-ben szabályozott módon közzé teszik.

Szükséges továbbá minden elérhető eszközt és helyi médiát bevonni (honlap, tájékoztató kiadványok, rendezvények, lakossági fórumok, helyi sajtó stb.) a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

A program elfogadását követően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítását a Munkacsoport végzi. A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv nyilvánosságra hozatala.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására érdekében évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézmények, szülők és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

Az éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk, természetesen csak aggregált adatokat és információkat közölve, a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kockázatelemzés

Intézkedés	Az intézkedés megvalósulásának kockázata¹	A kockázat következményének súlyossága²	A kockázat bekövetkezésének valószínűsége³	A kockázat elhárításának, kezelésének tervezett módja
-------------------	---	---	--	--

¹ 1: nem súlyos; 2: közepesen súlyos; 3: súlyos

² 1: nem súlyos; 2: közepesen súlyos; 3: súlyos

³ 1: nem valószínű; 2: lehetséges; 3: valószínű

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermek beazonosítása, már 3 éves kortól.	2	3	1	Széleskörű kommunikációs kampány az adatszolgáltatás előnyeinek bemutatásával
Intézményi szintű esélyegyenlőségi programok nincsenek	3	1	1	Intézményi szintű esélyegyenlőségi programok készítése
Nincsenek adatbázisok és felmérések az esélyegyenlőségi területekre (Gender; Fogyatékos ügy)	3	3	2	Adatbázis megalkotása és széleskörű kommunikációs kampány az adatszolgáltatás előnyeinek bemutatásáról, munkatársak képzése

Konzultáció és visszacsatolás

Az Esélyegyenlőségi Program az önkormányzat, valamint a településen működő intézmények közreműködésével készül.

A kiemelt problématerületekre vonatkozóan a Munkacsoport szakemberek bevonásával kidolgozza a szükséges cselekvési terveket a területen kitűzött célok érdekében. A Munkacsoport az éves beszámoló keretében ad számot a tevékenységéről a Képviselőtestület részére.

Az esélyegyenlőségi program felülvizsgálata az éves beszámolók keretein belül történik.

Kötelezettségek és felelősség (szankcionálás)

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek, illetve csoportok, az itt meghatározott körben felelősek.

A Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a **jegyző** felel. Az ő feladata és felelőssége:

- Biztosítani kell, hogy a település minden lakója, az intézmények, és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen az Esélyegyenlőségi Program, illetve, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és a településen működő közoktatási intézmények dolgozói ismerjék és kövessék a benne foglaltakat.
- Biztosítani kell, hogy az önkormányzat, illetve az egyes intézmények vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget az intézkedési terv végrehajtásához.
- Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg kell tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni.
- a szükséges esélyegyenlőségi munkacsoportok összehívása és működtetése az esélyegyenlőségi referensen keresztül.

Az Esélyegyenlőségi Program megvalósításának irányításáért az önkormányzat részéről a **polgármester** felel. Az ő feladata és felelőssége:

- A Program megvalósításának koordinálása,
- A végrehajtás nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása,
- a szükséges esélyegyenlőségi Munkacsoport munkájának figyelemmel kísérése.

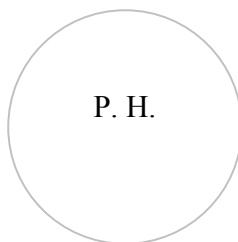
A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a településen működő intézmények vezetői felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és

esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentességet, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.

- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék az Esélyegyenlőségi Programban foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt.
- Az intézmények vezetői gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban, tervben foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Legitimáció

Ibrány Város Esélyegyenlőségi Programját az Önkormányzat Képviselő Testülete a(z) 19/2012.(II.13.)2012. sz. határozatával elfogadta.

Berencsi Béla

Polgármester

Ibrány, 2012. február 13.

IBRÁNY VÁROS KÉPVISELŐ TESTÜLETÉNEK
19/2012.(II. 13.)KT. sz.
H a t á r o z a t a

**Ibrány Önkormányzat Esélyegyenlőségi Programjának jóváhagyása – című
napirendi ponthoz**

A K É P V I S E L Ő – T E S T Ü L E T

Ibrány Önkormányzat Esélyegyenlőségi Programját jelen jegyzőkönyv melléklete szerinti tartalommal jóváhagyja.